

Memo – Gehalte aan stenen in uitgegraven bodem (grond)

Richtlijn – Gehalte aan steen in grond (uitgegraven bodem)

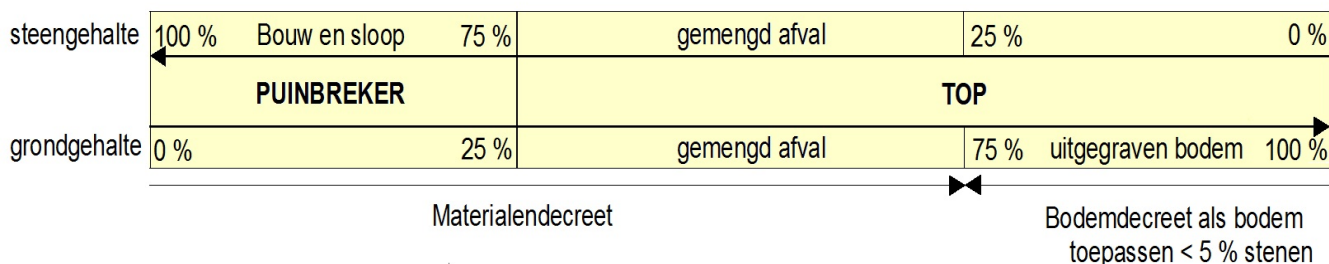

Er is op dit ogenblik een duidelijke regelgeving waaronder "grond met stenen" afkomstig van uitgravingen wordt ingedeeld. Het gaat om twee materialen die in de loop der jaren vermengd werden of die tijdens de werken vermengd worden. De OVAM wil ervoor zorgen dat de materialen maximaal kunnen worden hergebruikt. Om dat te realiseren is het van cruciaal belang dat bij het slopen en uitgraven, alle materialen in de mate van het mogelijke gescheiden van elkaar worden aangeboden voor verdere verwerking.

Een specifiek probleem is uitgegraven bodem die stenen bevat. In overleg met alle betrokken actoren heeft de OVAM daarom een eenduidig kader uitgewerkt, dat als vuistregel kan worden gehanteerd om te oordelen of een dergelijke grond volgens het Materialen- of het Bodemdecreet kan behandeld worden. Dit kader kan als volgt samengevat worden:

- Uitgegraven bodems met 25% of meer bodemvreemde stenen worden gecatalogeerd als afvalstoffen (grond) volgens het Materialendecreet.
- Uitgegraven, niet-verontreinigde bodem met minder dan 25% bodemvreemde stenen is geen afvalstof volgens het Materialendecreet. Dergelijke stromen moeten wel nog uitgezeefd worden voor je ze als bodem op een andere locatie kunt gebruiken.
- Fracties met een stenengehalte van meer dan 75% worden beschouwd als bouw- en sloopafval en kunnen aanvaard worden door een breker.
- Uitgegraven bodem die gecatalogeerd worden als afvalstoffen (> 25% bodemvreemde stenen) maar niet als bouw- en sloopafval (< 75% stenen) worden beschouwd als een gemengde afvalstromen. Zo'n fracties ontstaan voornamelijk wanneer niet selectief uitgegraven of gesloopt wordt. Vooraleer de uitgegraven bodem kan gebruikt worden moet er een zeving gebeuren. Artikel 38 van het materialendecreet stelt dat de afgezeefde uitgegraven bodem geen afvalstof is indien die wordt gebruikt volgens de bepalingen voor het gebruik van uitgegraven bodem van het Vlarebo. Blijft er na zeving minder dan 5 % bodemvreemde stenen in de grond over en zijn de stenen kleiner dan 50 mm, dan kan deze grond overall als bodem worden gebruikt. Blijven er meer dan 5 % bodemvreemde stenen over, maar minder dan 25 % dan komt de grond enkel in aanmerking voor het gebruik van uitgegraven bodem binnen de kadastrale werkzone of voor bouwkundig bodemgebruik.
- Een belangrijk gevolg van het hanteren van dit kader is het feit dat tijdelijke opslagplaatsen voor bodem die vergund zijn onder rubriek 61 van Vlarem enkel uitgegraven bodem mogen aanvaarden voor zover de uitgegraven bodem maximaal 25% (bodemvreemde) stenen bevat. Uitgegraven bodem met meer dan 25% stenen moet door een tussentijdse opslagplaats vergund onder rubriek 2.3.1. van het Vlarem aanvaard worden. De afgezeefde bodem wordt afgevoerd volgens de bepalingen van het Vlarebo en er wordt voor de partij een technisch verslag opgesteld en een bodembeheerraapport aangevraagd.
- Om praktische redenen wordt de 25%-regel uitgedrukt in volume% omdat dit nauw aansluit bij de visuele controle, die zowel door de grondwerker als de betrokken organisaties of de overheid wordt gehanteerd.

Schematisch kan je de afvoer en het gebruik van uitgegraven bodem als volgt voorstellen:
 Niet selectief gesloopt / uitgegraven / ingezameld
 of een gemengde afvalstroom

Historiek

Tot op heden bestond er geen duidelijke richtlijn over het gehalte aan stenen dat aanwezig mag zijn in de bodem / grond om deze tijdens het uitgraven nog als bodem te beschouwen en niet als afvalstof, wat nogal eens tot verwarring leidde. In de grondverzetsregelgeving wordt namelijk enkel gesteld dat bij gebruik buiten de kadastrale werkzone het gehalte aan stenen max. 5 gewichtsprocent mag bedragen om toe te passen als bodem. Bij gebruik als bouwstof of als bodem binnen de kadastrale werkzone wordt geen maximaal gehalte aan stenen opgelegd.

Het belangrijkste principe is om brongericht te werken zodat verontreiniging door stenen en bodemvreemde materialen wordt voorkomen. Door selectief te werken kunnen alle fracties immers gescheiden van elkaar verzameld en terug worden ingezet. Uitgegraven bodem en stenen zijn twee fracties die men apart moet onttrekken bij de sloop- en uitgraafactiviteiten. Om een en ander te verduidelijken zat de OVAM samen met alle betrokken actoren en werden de hierboven vermelde criteria uitgewerkt. Deze kunt u als richtlijn hanteren om te bepalen of een uitgegraven grond als bodem dan wel als afvalstof kan worden behandeld. Het betreft dus geen wetgeving.